

Leiðarvísir ÍSALP:

No 5: TINDFJALLAJÖKULL

seinni hluti

I seinasta hefti ÍSALP (No 10) var Tindfjallajökulssvæðinu lýst í grófum dráttum. Einnig var þar lýst sjö einstökum leiðum á svæðinu. Kort það, sem þar fylgdi, sýnir allar lengri leiðirnar, þ.á m. leiðir No 8 og 9, sem lýst er í þessu hefti. Hér fylgir kort af miðhluta svæðisins, sýnir nokkrar af styttri leiðunum, sem lýst er í báðum hlutum leiðarvísisisins. Hér á eftir fer lýsing leiða No 8-12, einnig minnst á fleiri möguleika.

Meinleg villa slæddist inn í fyrri hluta leiðarvísisisins. Á bls. 8 segir, að Tindfjallasel sé „rétt norðaustan undir Smáfjöllum.“ Hér á að standa „rétt norðvestan undir Smáfjöllum.“

No 8: Gilsárleið:

Svipmikil gönguleið frá mynni Gilsárgljúfurs sunnan á Tindfjalla-jökul (og í Efstaskála). Fyrst og fremst sumarleið.

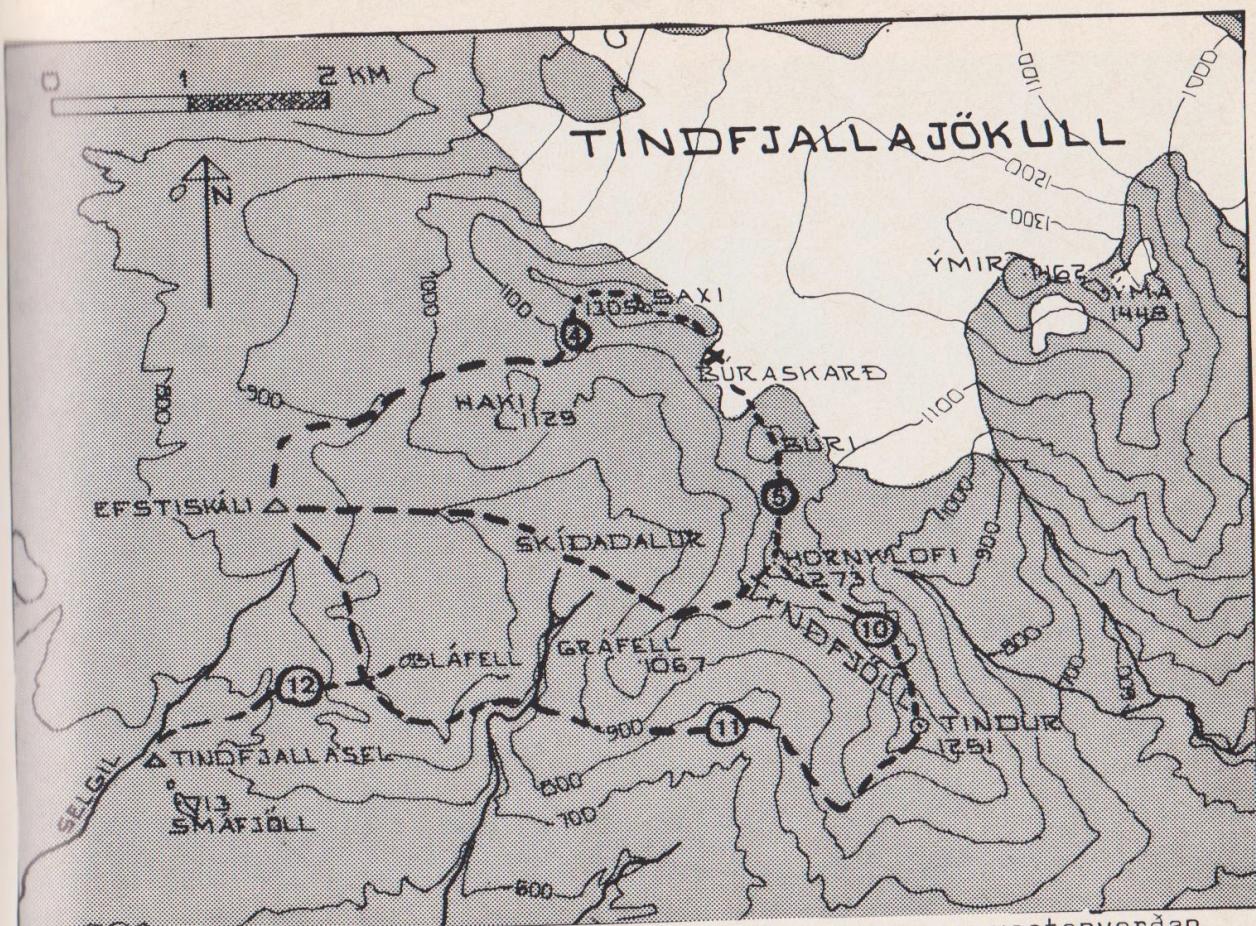
Loftlína: Um 13 km.

Lóðrétt hækkun: 950 m (í Búraskarð).

Aætlaður göngutími: Drjúg dagleið, um 7-10 klst.

Ekið er austur frá Fljótsdal, sunnan í Þórólfssfelli og austur að mynni Gilsárgljúfurs (jeppafært á sumrin). Þaðan er gengið upp með Gilsá að vestan. Framan af er þetta hæg leið, jafnt á fótinn. Um 3-4 km upp með gljúfrinu er hnúkur á vesturbarmi þess, Hestur, 549 m. Þar sunnan undir gengur þvergil, Hestgil, vestur úr Gilsárgljúfrinu. Gengið er upp vestan við Hestgil, svo tekin stefnan upp vestan undir Botnöxl, 645 m. Austan undir Hesti mun hægt að brörlta yfir Gilsárgljúfur. Er þaðan skammur vegur (2 km) til ASA í skálann á Einhyrningsflötum. Þannig mætti einnig ganga á Tindfjallajökul frá Einhyrningsflötum. Yrði þá komið inn á Gilsárleið vestan við Hest.

Vestan undir Botnöxl er beygt til V, norðaustan í Tindfjallarauna, og gengið til NV austan undir Tindinum upp að jökulröndinni í rúmlega 1000 m hæð. Hér skal þess gætt að halda sig vel uppi í hlíðinni (sjá mynd á bls. 10) til að sleppa við allmörg þvergil, er ganga út frá gili Vestri-Botnaár. Frá jökulröndinni austan undir

Tindfjallajökull: Helstu klifursvæðin við sunnan- og vestanverðan jökulinn

Hornklofa er stutt upp á hájökulinn. Greiðfært er hér upp í Búraskard, þaðan í Efstaskála, sjá leiðir No 2 og 3 í fyrri hluta leiðarvísisins.

No 9: Þórsmerkurleið:

Gönguleið úr Fljótshlíð yfir Tindfjallajökul um Emstrur til Þórsmerkur. Leiðin opnaðist fyrst haustið 1978. Hentug helgarganga um fjölbreytilegt landsvæði, allt frá jökultindum til skógarlunda.

Aætluð vegalengd: 35-40 km úr Fljótsdal í Skagfjörðsskála.

Lóðrétt hækkun: 1340 m (úr Fljótsdal upp á Þmi).

Aætlaður göngutími: Um 3 klst. úr Fljótsdal í Efstaskála, þaðan 7-9 klst. í Emstruskála, þaðan 4-6 klst. í Skagfjörðsskála.

Bratt er og stundum sprungið kringum hæsta hluta leiðarinnar á Tindfjallajökli. Er því öruggara að hafa jöklalínu og ísöxi meðferðis. Bent skal á, að leiðin yfir Tindfjallajökul er oft ófær vegna dimmviðris. Er því valt að treysta á, að hægt sé að fara þessa leið eftir almanaki.

Lagt er upp úr Fljótsdal, t.d. undir kvöld, er þá gisti í Tind-

Gilsárleið í NA-hlíð Tindfjalla. Eyjafjallajökull í baksýn.

fjallaskála, sjá leið No 1. Frá skálanum er svo gengið upp á Tindfjallajökul, allt upp á Ými, sjá leiðir No 2 og 6. Af Ými er gengið niður í skarðið milli Ýmis og Ýmu. Þaðan er haldið niður af jöklinum til NA, fyrst út á lágan koll, skammt norðan undir Ýmu. Af kollinum er brölt niður með suðurjaðri skriðjökulsins, sem fellur austur norðan Ýmis og Ýmu. Er þar allbratt niður í gil Eystri-Botnaár. Nálægt jökulsporðinum er farið austur yfir ána, sem veltur hér, oft kolmórauð, undan skriðjöklinum. Eftir það er stefnt austur á bóginnum, eru um 5 km frá Eystri-Botnaá að nýju brúnni yfir Markarfljót, rétt neðan gamla kláfsins suðvestur frá Hattfelli. Er hér gengið sunnan í Lifrarfjöllum, síðan um lág holt og ása uns komið er að Markarfljóti. Farið er norður yfir Markarfljótsbrúna og svo austur með fljótinu, sem fljótlega beygir til suðurs í hin hrikalegu Markarfljótsgljúfur. Nú er orðiðstatt í Emstruskála Ferðafélags Íslands, sem stendur í gildragi norður frá Syðri-Emstruá, um 1,5 km SSV frá strýtunni Tudda.

Frá Emstruskála er gengið til SSA að brúnni yfir Syðri-Emstruá. Eftir það er þægileg gönguleið um Almenninga til Þórsmerkur, t.d. um Hamraskóga og botn Húsadals yfir í Skagfjörðsskála í Langadal.

Hofrt til Tindfjalla frá suðvestri: Leið No 10 er teiknuð inn á hæstu eggjarnar.

No 10: Að Tindi norðan frá:

Skemmtileg og falleg leið, einkum að vetri.

Aætluð vegalengd: 5 km.

Lóðrétt hækkun: Mishæðótt leið, sífellt farið upp og niður.
Mest hækkun úr Skíðadal upp á Hornklofa, um 420 m.

Aætlaður göngutími: 2,5-3,5 klst. upp að Tindi. Auk þess má
ætla 1-2 klst. í klifrið upp og niður Tindinn.

Að vetrarlagi eru mannbroddar og ísöxi ætíð nauðsynleg. Á sjálfan
Tindinn þarf auk þess línu og fleyga, ísskrúfur og etv. snjóankerí.

Frá Efstaskála er gengið austur í Skíðadal, sjá leið No 2. Hér
er skemmtilegt að klifra til SA upp úr dalbotninum, upp í skarðið
milli Gráfells og Hornklofa. Er síðan klifið upp SV-hrygginn á Horn-
klofa. Þetta er þægilegt klifur, ca. 1. gráða (sjá grein um snjó/ís-
klifurgráður í þessu hefti). Brattinn er óvíða yfir 45° . Af Hornklofa
er fylgt tindaröðlinum til SA að Tindi. Er það sæmilega greiðfært,
bratti óvíða meiri en 35° . Á þessari leið er háegginni fylgt víðast
hvar, gæta ber þó að hengjum og snjóflóðahættu í hlíðunum. Telja má
leið þessa eina þá fallegustu á Tindfjallajökulssvæðinu. Víðsýnt er
og hrikalegt, bæði austur og vestur af hryggnum. Landslagið minnir
nokkuð á Alpana, þótt í smækkaðri mynd sé.

Tindur 1251.

Norðurhlið Tindsins: Upphaflega leiðin er teiknuð inn á.

Norðurhlið Tindsins er talin erfiðari en suðurhliðin, trúlega ófær að sumri til. Bestu aðstæðurnar yrðu seinni hluta vetrar og að vori til, í ís og harðfenni. Þessi hlið Tindsins var fyrst klifin, svo vitað sé, í apríl 1979, sjá: „NV-hlið Tindsins“ hér annars staðar í blaðinu. Klifrið er um 80 m hátt, meðalhalli 55° , tvö höft þó um 70° brött. Telja má þetta 3ju gráðu snjó/ís-klifur. Lagt er upp frá lægð í háhryggnum, rétt norðan undir Tindinum. Er þá fyrst farið yfir í bratta austurhlíðina, síðan upp klettahaft, oft ísi lagt. Er þá komið upp að klettarana, þaðan haldið upp snjólænu norðan í Tindinum sem líkurur upn á hæsta kollinum.

No 11: Að Tindi sunnan frá:

Skemmtileg vetrarleið, seinfarin.

Aætluð vegalengd: 7 km.

Lóðrétt hækkun: Um 300 m lækkun frá Efstaskála niður í gil þórólfssár. Þaðan 700 m hækkun á Tindinn.

Aætlaður göngutími: 4-6 klst. úr Efstaskála upp að Tindi. Auk þess má ætla 1-2 klst. í klifrið upp á Tindinn.

Gengið er frá Efstaskála suður með Bláfelli að vestanverðu. Síðan er gengið austur með rótum Bláfells að sunnan uns komið er að gili því, sem kemur fram úr Skíðadal. Er þetta jafnframt vestari hlutinn af gili þórólfssár. Svo er brölt austur yfir gilið, komið upp í suðurrætur Gráfells. Torfært er yfir gilið, og má það heita ófært á köflum. Þegar komið er upp úr gilinu, er haldið til austurs sunnan undir Gráfelli og stefnt á hrygg, sem gengur til suðurs frá Tindinum. Síðan er haldið upp hrygginn, stefnt upp að SA-rótum Tindsins. Hér getur verið þörf á að tryggja síðasta spölinn upp, ef snjólagið er slæmt.

Auðveldara afbrigði af þessari leið væri að fara fyrst upp á hrygginn milli Gráfells og Hornklofa, eins og lýst er í leið No 10. Þaðan væri svo gengið suður vesturhlíð Tindfjalla, ofan við gilbotna, allt suður á hrygginn suður frá Tindi, sjá hér að ofan.

Farið er upp Tindinn að suðaustan. Er það um 80 m hátt klifur, fært bæði vetur og sumar, en mun auðveldara í hjarni og ís. Er þetta ca. 2.-3ju gráðu snjó/ís-klifur. Að sumarlagi er fátt um góðar tryggingsar, bergið yfirleitt laust.

No 12: Bláfell - Selgil:

Stutt og skemmtileg fjallaskíðaleið, suðvestur af kolli Bláfells. Sérlega hentug, ef dvalið er í Tindfjallaseli.

Loftlína: 2 km (úr Tindfjallaseli upp á Bláfell).

Lóðrétt hækkun: 300 m.

Aætlaður göngutími: 45 mín. (upp á Bláfell).

Bláfell (Stóra-Bláfell), 1001 m y. sjó, er ávöl hæð, suðvestan við Skíðadal. Gengt er á fellið hvar sem er. Hér skal mælt með að ganga frá Tindfjallaseli austur með suðurrótum Bláfells. Er svo gengið upp fellið að sunnan. Fæst þá fallegt útsýni suður til Eyjafjallajökuls. Einnig sér inn í Skíðadal.

Af kolli Bláfells er hægt að renna sér sjónhendingu suðvestur af fellinu, niður með gilsslacka, sem þar er. Má oft fá samfellit rennsli niður í Selgil, rétt norðan undir Tindfjallaseli.

Horft til N frá Ými, til Ásgrinda og Heklu.

Hér að ofan hefur verið lýst nokkrum helstu leiðum, sem þekktar eru á Tindfjallajökulssvæðinu. Auðvitað er upptalningin ekki tæmandi. Til viðbótar má nefna marga möguleika, ekki síst á snjó- og ís-klifri. Hér er enn margt ógert. Sér í lagi er völ á fjölbreytilegu klifri vestan og sunnan í Hornklofa. Hér má auk vetrarklifurs fá bergklifur að sumri til í dröngum og berggöngum. Einnig eru margar lénur vestan í hrygnum suður frá Hornklofa, suður fyrir Tindinn, sem bjóða upp á skemmtilegt klifur að vetri til.

Af öðru klifri mætti nefna leiðir norðan í Saxa og Ými. Er þetta fyrst og fremst snjó- og ís-klifur, yfirleitt ekki mjög bratt.

Auk þeirra gönguleiða, sem þegar hafa verið nefndar, mætti nefna göngu á Haka, t.d. yfirlitsferð að kvöldlagi frá Efstaskála. Mætti þá ganga austur frá skálanum og upp á Haka að suðvestan. Af Haka fæst dágóð yfirsýn yfir svæðið suðvestan Tindfjallajökuls. Að vetri og vori til mætti svo renna sér á fjallaskíðum norður í Hakaskarð og þaðan heim í skála, sbr. leið No 3.

Skemmtileg leið er að fara kringum Bláfell, t.d. frá Efstaskála. Mætti þá fara austur í Skíðadal og niður gilið suðvestur úr dalnum uns komið er sunnan í Bláfell, þar sem beygt yrði upp úr gilinu til vesturs. Gilið er þarna víða mjög fallegt og sérkennilegt.

Ingvar Teitsson
Guðjón Halldórsson

Rúnar Nordquist
Magnús Hallgrímsson